

[Ragnhild Andersen.]

thestrupske forslag og påviste, hvordan lejernes beskyttelse har vejet pladsen for grundejernes interesser i paragraf efter paragraf. Med tørre tal påviste jeg, at der ingen som helst saglig begrundelse er for grundejernes krav om en generel lejeforhøjelse, idet ejendommene stort set forrentes meget godt, nogle overordentlig godt, og idet de salg af store ejendomskomplekser, der stadig foregår, viser stadigt stigende priser, hvilket fortæller, at det er en god og særdeles indbringende forretning at være grundejer. Skulle man tro grundejernes jammer i disse dage, befandt de sig på fallittens rand, men det levende liv, fakta, viser, at dette ingenlunde er tilfældet. Grundejerne har bevisligt i krigs- og efterkrigsårene kastet al indvendig og en stor del udvendig vedligeholdelse fra sig, og alligevel går det thestrupske forslag ud på at give dem 5—6 pct. plus 7 pct. i direkte lejeforhøjelse, ialt 12—13 pct., uden at lejerne får ringeste garanti for nogen vedligeholdelse.

Nævnene skal afgøre spørgsmålet om vedligeholdelse, siger man, men jeg opfordrer ærede medlemmer til at læse den ærede ordfører for venstre, hr. Lorentzens indlæg i rigsdagstidenden, og de vil se, hvordan udvalgsmedlemmerne forestiller sig vedligeholdelsen, når loven først er vedtaget og lejeforhøjelsen vel i havn. Hvad siger ikke det ærede medlem hr. Lorentzen med henblik på § 23, stk. 4, som det er foreslået af udvalget. Det ærede medlem siger, med den højtærede formands tilladelse til et citat:

„Man har vel stort set, i hvert fald størsteparten af os“

— jeg formoder, at det ærede medlem mener størsteparten af udvalget —

„været enig om, at det ikke for øjeblikket er nogen rigtig samfundsmæssig opgave at udføre reparationer i stor stil og råde bod på det forhold, at der gennem mange år ingen reparationer har fundet sted.“

Ja, meningen er sandelig ikke at give vedligeholdelse for den husleje-forhøjelse, der gennemføres. Meningen er slet og ret at give grundejerne det, de kræver, husleje-forhøjelsen, og den vil de få, hvis ministerens og udvalgets forslag går igennem, helt op til 20—25 pct. eller mere. I § 39 væltes stigninger i skatter, w.c.-, vand- og elektricitetsafgifter helt og holdent over på lejerne. I § 44 pålægges det lejerne at bære udgiften ved installation af fjernvarme — foruden at der i § 73, stk. 2, stadig er sikret ejeren adgang til indgåelse af frivillige overenskomster i bestående lejemål — foruden at der i forret-

ningslejemål skal ydes 10 pct. for den såkaldte indvendige vedligeholdelse i stedet for ellers 7 pct. — foruden at lejerbeskyttelsen mod opsigelighed i tofamiliehuse forringes betydeligt i § 68, stk. 1, nr. 9 — foruden at ågerparagraffen ikke vil kunne anvendes for byggeri, som ved lovens vedtagelse ikke er 10 år gammelt — foruden at man i § 5, stk. 3, tidsbegrænser lejerens ret til indsigelse overfor forbehold i kontrakten om afvigelse fra lejeloven. De indirekte lejeforhøjelser, der bliver en følge af disse paragraffer, vil betyde en forhøjelse på mindst ca. 10 pct., d. v. s. at grundejerne sammenlagt med de 12—13 pct. i direkte forhøjelse vil få 22—25 pct. i lejeforhøjelse. I samlet tilskud fra lejerne vil de få en sådan forhøjelse, uden at nogen af lejernes virkelige ønsker imødekommes. Det er ikke mærkeligt, at mit parti derfor modsætter sig lejelovens gennemførelse, husleje-forhøjelsen, således som den foreligger her i udvalgets og ministerens forslag. Det er ikke mærkeligt, at vi heroverfor som en beskyttelse for lejerne foreslår det kjærbølske forslag af 1949.

Hvad byggestøtteloven angår, er, som jeg sagde ved første behandling, også ministerens og det thestrupske forslag undergået en meget betydelig forringelse i forhold til det tidligere kjærbølske forslag. Mit parti har derfor stillet det omdelte ændringsforslag. I det væsentlige er det forslaget af 28. oktober 1949, kun med få tilføjelser, som det ærede medlem hr. Kjærbøl sikkert kun vil være os taknemlig for. Det drejer sig om, at vi medtager ministerens forslag til kapitel 7 om lån til tilvejebringelse eller forandringer af bygninger med sociale eller kulturelle formål, efter hvilket der nu skal kunne gives lån til stiftelser og hjem for gamle og syge, til fritids- og forsamlingslokaler, til fælles anlæg, kollektive anlæg, til fødselsanstalter og til andre sociale og kulturelle institutioner. Ministerens forslag til § 36 d, stk. 2, om, at invalider og kronisk syge under alle omstændigheder kan få ophold i aldersrenteboliger, er også medtaget i vort forslag ligesom også bestemmelsen i § 30 om at give 10 pct. mere i lejenedsættelse for familier med 7 og flere børn samt at forhøje overgrænsen for disse familier med 100 kr. Ellers er forslaget ganske som det oprindelige kjærbølske fra oktober 1949. Det kjærbølske forslag, som nu er mit partis forslag, var og er et stort skridt i en fremskridtsvenlig retning, i den rigtige retning, idet det indeholder en almindelig udvidelse af begrebet børnerig familie til også at omfatte familier med 2 børn.

Vort forslag går i § 31 ligesom det oprinde-